THE DISCOURSIVE PROJECTION OF THE EUROPEAN COMMUNITY IMAGINARY

Corina Popa
PhD Student, University of Bucharest

Abstract: This paper explores the discursive view of two essential component parts of the establishment of European collective identity: the citizen – homo europaeus and the community – European Union. The first part of the paper, a theorical one, portrays and terminologically differentiates between the concepts of 'citizen' and 'community' as they are depicted in the current discursive and political studies. The part that connects the individual identity to the collective one is the citizenship. Citizenship is the acknowledgement and the approval of social and legal rights and obligations derived from the affiliation to a social and political community, based on a 'demos' that occupies a determined territory which gives the feeling of membership. The second part of the paper analyses the linguistic means of expressing the sense of community and the defining values for the 'european civic model'. Textualized particularly in terms associated with the idea of 'communio' (a meeting of values and universal principles, a common view about democracy and solidarity), the European discursive territory has also the resources of a tie-up of interests – 'commercium', a dimension examined through the assessment of the forms of updating the efficiency of the topos.

Keywords: Discourse Analysis, citizenship, European Union, communio, commercium

Aspecte preliminare

Lucrarea de față are ca scop identificarea macro-ariilor tematice, a principalelor izotopii semantice și a locurilor comune implicate în construcția comunitară. Metoda de cercetare utilizată este Analiza Critică a Discursului, paradigmă în viziunea căreia discursul, dincolo de a fi un instrument de descriere a socialului, participă la construirea acestuia, și, prin urmare, analiza discursului nu trebuie să aibă doar un caracter descriptiv. Discursul este instrumentul principal de construcție a „comunităților imaginate", pentru că, prin intermediul său, ideea de națiune pătrunde în conștiința celor care se identifică cu ea (Martin 1995: 8). Discursul este un tip de practică socială și presupune o relație dialectică între evenimentele discursive și situațiile, instituțiile și structurile sociale în care acestea se înscriu (Wodak 1999: 157). Corpusul analizat cuprinde discursuri ale liderilor diplomatici români rostite în contexte bilaterale și multilaterale, în perioada 2009-2014.

BDD-A28613 © 2018 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:50:09 UTC)

Principalele concepte a căror proiecție discursivă a fost analizată au fost cele de *comunitate, spațiu european, valori comune*.

Europa poate fi definită prin intermediul patrimoniului cultural european comun, esențial pentru identitatea sa politică și culturală. Valorificarea fondului cultural comun și stabilirea de noi proiecte culturale devin o premisă a construcției unității politice europene.

> Sunt lucruri importante realizate în domeniul cultural, în domeniul turistic, într-un sens şi în celălalt, ceea ce mă face să afirm că succesul parteneriatului strategic româno-ungar este de netăgăduit şi trebuie să fim mândri, cu toţii, de rezultatele obţinute până acum. (D3)

Construirea unui *homoeuropaeus* este strâns legată un sentiment al apartenenței, de dezvoltarea dimensiunii afective față de Uniune. Identitatea europeană ca identitate socială colectivă, are, astfel, ca elemente fundamentale: identificarea cetățenilor cu organizația supranațională Uniunea Europeană și percepția mutuală a acestei apartenențe:

> Însă trebuie să pregătim, pentru copiii noştri, Europa speranţei. Strategia „UE 2020" intenţionează să transforme Europa în principalul centru al inovării şieducaţiei, şi, astfel, într-o forţă de avangardă într-o lume a giganţiloraflaţi în competiţie. Însă acest lucru nu se poate întâmpla dacă nu ne recuperăm sufletul, dacă Europa nu este animată de un entuziasm renăscut, dacă identitatea noastră continuă să dormiteze într-o lume globalizată, din ce în ce mai plină de provocări. (D1)

Identitatea colectivă are o natura fluidă, pentru că se cristalizează pe fundalul a ceea ce ZygmuntBauman numește „modernitate lichidă"- care oferă individului posibilitatea de a alege cărei societăți dorește să aparțină. Elementul care realizează conexiunea dintre identitatea individuală și cea colectivă este *cetățenia*.

Noțiunea de cetățenie are două accepții: una *juridică*, bazată pe ansamblul normelor care reglementează raportul dintre cetățean și stat, și una *politică*, referitoare la apartenența unui individ la o colectivitate umană organizată în stat.

În studiile recente, cetățenia, ca formă de manifestare a identității poate fi analizată în două maniere: *orizontal* și *vertical*. Orientarea orizontală se referă la relațiile stabilite în interiorul unei comunități, ai cărei membri sunt uniți de un sentiment al apartenenței comune. Conceptul de analiză verticală a identității transcende granițele comunitare și se referă la imaginea pe care un grup o construiește și o perpetuează în raport cu alte grupuri. Construirea

BDD-A28613 © 2018 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:50:09 UTC)

acestei imagini, cu alte cuvinte, a identității relaționale poate fi analizată prin raportarea la cele trei modele consacrate ale cetățeniei: Aristotelic - (de tip *republican)*, al drepturilor naturale, teoretizat de John Locke (de tip *liberal)* și etatist, al supunerii față de autorități, promovat de Jean Bodin și bazat pe o cetățenie de tip *caesarian*.

1. Construirea discursivă a unei comunități europene

Frecveţa trimiterilor la spaţiulinternaţionalşitendinţa de a invoca tot mai rar teritoriul naţional atrag după sine prezenţa unui număr mare de lexeme asociate *meta-colectivului* european şi mondial: *europeni, Uniune*. Unităţile frazeologice cel mai des utilizate sunt *Uniunea Europeană, spaţiulinternaţional, comunitatea internaţională*, iar tematizarea acestora presupune, în linii generale, două asocieri - *stat-comunitate*şi*integrare-schimbare*. Locul comun care legitimează aceste asocieri este acela al *globalizării*, privită ca inevitabilă adaptare, ca schimbare derivată din logica evolutivă a istoriei.

Deşi regăsim un număr mare de ocurenţe ale toponimului *România*, ce desemnează în mod metonimic poporul român şi comunitatea românească, spaţiul pe care acesta îl înglobează se subsumează altor spaţii, precum Europa, NATO, Schengen etc. Dizolvarea graniţelor devine o premisă a schimbării, a dezvoltării şi a integrării, iar relaţia cu noile contururi teritoriale este asimilată prin termeni substantivali marcaţi euforic, precum: *integrare, dezvoltare, progres, prosperitate*.

Ideea de integrare este textualizată prin două serii de acte de vorbire:

- *Asertive*, prin care problema integrării este expusă ca un fapt, ca un rezultat al negocierilor de aderare:

> În 2011 a fost relansat dialogul politic. S-a completat cadrul bilateral de cooperare. S-a înregistrat un volum apreciabil în evoluţia schimburilor comerciale bilaterale, valoarea acestora fiind cea mai mare din ultimii 20 de ani. (D5)

> **Europa este genul nostru proxim**, suntem provocaţişisalvaţi de ceea ce se întâmplă în Uniunea Europeană, începem să intrăm într-o logică prin care cu un transfer relativ de suveranitate acţionăm la unison prin instituţiile pe care Tratatul de la Lisabona, ratificat şi de Parlamentul României, le-a pus în funcţiune. (D12)

BDD-A28613 © 2018 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:50:09 UTC)

- *Comisive*, care mizează pe angajamentul unei permanente schimbări, până la sincronizarea cu valorile şi cu normele comunitare şi la însuşirea aquisului comunitar:

> În această privinţă, **sprijinim opţiunea europeanăşiaspiraţiile europene** ale ţărilor Parteneriatului Estic, care doresc să-şiîmbunătăţeascărelaţiile cu Uniunea Europeanăşi**ne angajăm să continuăm cooperarea** în vederea creării unui spaţiu comun al democraţiei, stabilităţiişisecurităţii. (D13)

> **Există o dorinţă reală a părţilor de recalibrare a relaţiei**, **de a-i da mai multă substanţăşi amploare pozitivă,** la nivel bilateral şi multilateral, precum şi**disponibilitate pentru un nou capitol al relaţiei bilaterale**, cu efecte – pe care noi, la Bucureşti, le sperăm decisive – asupra disipării oricăror reziduuri de neîncredere. Credem în virtuţile dialogului intens, orientat spre viitor, singurul în măsură să aducă soluţii problemelor pe care încă trebuie să le rezolvăm, precum şi beneficii concrete şi certe cetăţenilornoştri. (D5)

Izotopia integrării vizează sferele:

- Juridică:

> Tratatul de la Lisabona a oferit un nou cadru instituţional, util în momente critice. Preşedinţia ungară va avea avantajul de a lucra în acest cadru instituţional care a fost deja testat în cursul anului trecut. (D10)

- Socială:

> Să nu uităm că **sute de mii de cetăţeni români muncesc în Spania**, creând astfel o verigă puternică între economiile noastre. (D6)

> Pe **lângă guverne, organizaţiile neguvernamentale, societatea civilă, parlamentele şicomunităţile locale**acţionează deja pentru a găsi cele mai bune soluţii. (D9)

- Economică:

> **Schimburile comerciale** între România şi Ungaria au crescut de peste trei ori şi jumătate în perioada 2004-2008. După o scădere din anul 2009, în contextul crizei economice globale, în anul 2010 a fost înregistrat un reviriment al acestora, Ungaria situându-se pe locul 4 în totalul schimbul comerciale. (D4)

BDD-A28613 © 2018 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:50:09 UTC)

O temă în care am putea găsi soluţii în cadrul ONU **este cea a îmbunătăţiriifuncţionării sistemului şiinstituţiilor bancare şi financiare**. **Instituţiile bancare şi financiare naţionaleşiinternaţionale** ar trebui să devină tot mai mult un partener al guvernelor. (D9)

- Geostrategică:

Ucraina este, **din punct de vedere geografic**, cel mai mare vecin al României şi are o **importanţă deosebită în ecuaţiastabilităţiişisecurităţii regionale şi europene**. (D2)

Regiunea Mării Negre, ca **parte a Europei şi pod spre Caucaz, spre Asia Centrală şi spre Afganistan**, este o altă zonă importantă pentru stabilitatea euro-atlantică. (D7)

- Politică:

Statul de drept reprezintă baza pentru dezvoltarea socială și economică susținută și pentru o **protecție adecvată a tuturor drepturilor omului și libertăților fundamentale**. (D8)

Sub aspect politic, relaţiile sunt excelente, **dialogul la nivel înalt, prezidenţial, parlamentar şi guvernamental**, dar şi la nivel tehnic, desfăşurându-se după un calendar dens. (D2)

- Militară:

Asigurarea securităţii, atât la nivel regional, cât şiinternaţional, reprezintă o prioritate de politică externă a fiecăruia dintre statele noastre. (D4)

României va fi chemat să ratifice **Acordul privind amplasarea sistemului de apărare împotriva rachetelor balistice** al Statelor Unite în România, care a fost semnat recent la Washington şi care reprezintă un pas important către sporirea securităţii atât a României cât şi a Statelor Unite. (D7)

Ansamblul raporturilor româno-ucrainene cuprinde domenii vaste şi variate de interacţiune, dialogul politic bilateral fiind completat cu dosare precum: integrarea europeană a Ucrainei, protecţiaminorităţilornaţionale la standarde europene, **intensificarea cooperării regionale şi transfrontaliere, soluţionarea durabilă a conflictelor îngheţate**. (D2)

2. Construirea discursivă a unor valori comune

Alături de trecut și de amintirile pe care acesta le presupune, datorită importanței lor în orice societate, valorile și aspirațiile ocupă un rol esențial în fundamentarea identității unei

BDD-A28613 © 2018 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:50:09 UTC)

comunități. Setul de valori, de deziderate împărtășite dau naștere dimensiunii simbolice a unei națiuni, ce se înscrie în contururile *idealului social*.

Discursul diplomatic invocă o serie amplă de *valori colective*, făcând abstracție de cele *individuale*, în sensul pe care Tarde (1980) îl dădea acestor concepte: *valorile sociale* sau *obiective* sunt produsul interacțiunii sociale a celor individuale, a subiectivităților. În timp ce *valorile individuale* reflectă percepții subiective, ce depind de variabilele dimensiunii cognitive și de cele ale intensității dezideretive, *valorile colective* iau naștere în urma punerii în comun a valorilor individuale.

Din seria largă de sfere axiologice în care pot fi clasificate valorile colective, analiza corpusului relevă preferința pentru:

- Sfera morală și religioasă: *responsabilitate, onestitate, sinceritate, credință*:

> Doamnelor şi domnilor senatori, vă mulţumesc pentru atenţieşi mă bucur că parcurgem împreună acest moment important din viaţa politică a României sub **oblăduirea sfântului ierarh Nicolae**. (D10)

> Aş dori, de aceea, să îmi exprim încrederea că, şi în perioada următoare, parteneriatul româno-ungar va cunoaşte un ritm şi mai susţinut de dezvoltare, pe baza **respectului, toleranţei, încrederii şiînţelegerii reciproce** pe care guvernele noastre le promovează constant. (D4)

- Sfera politico-instituțională: *egalitate, dreptate, altruism, democrație*:

> Considerăm că este important să menţinem angajamentul Ucrainei pe **calea cooperării şi reformelor**, în concordanţă cu propriul său interes şi cu **valorile şi principiile democratice** ale NATO. (D7)

> La nivel național, **statul de drept** translatează conceptual **nevoia unui cadru legal și constituțional stabil și predictibil**, respectat de toți actorii din societate **și garantat de o justiție independentă**. (D8)

> **Alegerile libere şi corecte, un executiv responsabil, o justiţie eficientă şi independentă**, care să garanteze **statul de drept**, sunt indispensabile pentru a asigura **respectarea drepturilor fundamentale într-o societate democratică**. (D9)

- Sfera tehnică și economică: *eficiență, randament:*

BDD-A28613 © 2018 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:50:09 UTC)

> Cele peste 11.500 de companii româneşti cu capital ungar şi cele peste 6.000 de companii cu capital românesc din Ungaria dau o **dinamică deosebită legăturilor economice dintre statele noastre.** (D3)

> Este în interesul nostru comun să sprijinim **păstrarea rolului politicilor de coeziune şi agricole** în viitorul buget al UE după 2013. Acestea sunt cele mai potrivite instrumente de **reducere a disparităţilorşi de promovare a competitivităţii** în cadrul UE. (D5)

Un alt criteriu de clasificare a valorilor ar putea avea în vedere distincția pe care Perelman și Tyteca o realizează între valorile abstracte și cele concrete: spre deosebirea de cea abstractă, valoarea concretă „trebuie privită sub aspectul său de realitate unică" (Perelman, Olbrechts-Tyteca, 2012: 102). La granița dintre cele două categorii se află o serie de comportamente și de virtuți ce pot fi concepute doar în raport cu valorile concrete: *solidaritatea, angajamentul, disciplina* etc.

În discursul diplomatic, personalitățile, reperele culturale mondiale devin forme simbolice de desemnare a valorilor concrete, care, la rândul lor, sunt purtătoare ale unor valori abstracte precum *curajul, bunătatea, credința, profesionalismul* etc.:

> Aș dori să evoc **cuvintele unuia dintre cei mai mari diplomați și juriști români ai perioadei interbelice, Vespasian V. Pella**, care a adus o contribuție majoră la promovarea ideii unei curți penale internaționale și la fundamentarea dreptului penal internațional. (D8)

> Debutul relaţiilor diplomatice dintre România şi Finlanda este marcat de **iniţiativacetăţeanului finlandez Edvard Evensen**, negustor din Helsingfors (vechea denumire a capitalei Helsinki), care, la 14 iulie 1890, îi adresa ministrului plenipotenţiar al României la Sankt Petersburg, Emil Ghika, o scrisoare în care îi propunea crearea unei reprezentanţe consulare a României în respectivul oraş, asumându-şi responsabilitatea conducerii ei. (D2)

> **Euro-entuziasmul lui Ortega** este mai mare decât am putea îndrăzni să sperăm în aceste zile. (D6)

România nu apare ca un spațiu izolat, ci ca unul de realizare a unor valori, precum *integrarea, dezvoltarea economică, participarea la realizarea principalelor obiective internaționale* (pacea și cooperarea), până la identificarea completă cu deziderateleoricărui stat democratic. În această ipostază, „proiectul colectiv românesc" de dezvoltare și de promovare a valorilor universale trasează o distanță imaginară între un prezent marcat de

BDD-A28613 © 2018 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:50:09 UTC)

dorința schimbării și un viitor ideal, printr-o serie de *acte de vorbire comisive*, menite să accentueze dorința de angajare și de acțiune: „vom continua să cooperăm", „vom lucra împreună cu colegii noştriungari şi îi vom sprijini activ pentru atingerea acestor obiective comune", „ne dorim standarde europene pentru comunitatea românească din Ucraina".

3. Construirea discursivă a unui prezent și viitor comune

Proiecția în viitor a „meta-colectivului european" se realizează prin:

- O izotopie a schimbării, articulată în jurul unui număr mare de lexeme ce alcătuiesc o paradigmă a transformării:

> **Să conlucrăm în această privinţă pentru a identifica noi mijloace de cooperare**şi**pentru a propune proiecte de interes comun** care să fie incluse în viitorul Plan de Acţiune al Strategiei UE pentru regiunea Dunării. (D14)
>
> **Trebuie sa ne concentrăm** asupra comunităţilorşi**să creştem capacitatea**autorităţilor locale de utilizare a fondurilor europene.
> **Trebuie să identificăm** un set de bune practici din toate statele membre, inclusiv din cele membre ale Decadei de incluziune a romilor, pentru a generaliza iniţiativeleşi proiectele care au dat rezultate bune. (D21)

- O izotopie a dezideratelor, ce vizează stabilitatea şi dezvoltarea comunitară:

> Putem vorbi astăzi despre **priorităţi** punctuale ale politicii externe a României: intrarea cât mai repede posibil în sistemul Schengen, în regimul Visa Waiver, atragerea la scară corespunzătoare a **investiţiilor** directe, **deschiderea cooperării** de cercetare şi dezvoltare şi mărirea şi**diversificarea** neîntârziată a exporturilor româneşti. (D16)
>
> **Ne dorim** ca statele partenere din regiune să fie **implicate** în procese de consultare la nivel comunitar, în special în domenii precum **interconectarea infrastructurilo**r de transport şi energetice, **protecţia mediului** şi energii regenerabile sau contactele people-to-people care pot facilita schimbul de valori în ariile educaţiei, cercetării sau culturii. (D19)
>
> **Dorimsoluţionarea chestiunii canalului Bâstroe** în conformitate cu standardele dreptului internaţional al mediului. Dorim să finalizăm Acordul de mic trafic la frontieră. **Dorim amplificarea cooperării economice**şi a schimburilor comerciale. De asemenea, **dorim**

BDD-A28613 © 2018 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:50:09 UTC)

susţinerea proiectelor de cooperare în cadrul iniţiativelor regionale (Parteneriatul Estic, SUERD, Sinergia Mării Negre, OCEMN). (D5)

Concluzii

Această secțiune propune o analiză a temelor, a locurilor comune și a izotopiilor semantice implicate în construcția comunitară.

Lexemele, sintagmele și enunțurile care desemnează diversele forme ale consensului gravitează în jurul a **cinci macro-arii tematice**, pe care le-am delimitat după cum urmează:

a. **Ideea unui *homoeuropaeus***, reflectată în atașamentul emoțional față de Europa și strâns legată de existența unei mentalități europene, evidentă în atitudini și în obiceiuri;
b. **Povestirea unor momente de istorie comună, invocarea parcursului istoric comun**, a personajelor marcante din istoria europeană.
c. **Construirea discursivă a unor valori comune, valorificând sferele axiologice** împărtășite și recunoscute de toți membrii comunității europene.
d. **Construirea discursivă a unui prezent și viitor comune**
e. **Construirea discursivă a unei comunități europene**

Astfel, toate discursurile analizate devin un demers de (re)confirmare discursivă a unui spațiu comun, care exagerează dimensiunile zonei consensuale, prin reliefarea succesivă a tuturor formelor recognoscibile ale acesteia: *valorile, proiectele, atributele, trecutul, dezideratele comune*.

Bibliografie

Anderson, B., 2006, *ImaginedCommunities*, London, Verso.

Benveniste, Émile, 2000, *Probleme de lingvistică generală*, Bucureşti, Teora.

Bourdieu, Pierre, 2000, *Simțul practic*, Iași, Institutul European.

BDD-A28613 © 2018 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:50:09 UTC)

Brown, P, Levinson, S.C., 1978, "Universals in languageusage: Politenessphenomena", în E. Goody (ed.), *Questionsandpoliteness: Strategies in social interaction*, Cambridge, Cambridge University Press: 56-290.

Du Bois, J.W., 2007, "The stancetriangle", în Englebretson (ed.), 2007: 139–182.

Chambers, J., 1995, *Sociolinguistictheory: Linguistic variationandits social significance*, Cambridge, Blackwell, 1995.

Cvasnîi-Cătănescu, Maria, 2006, *Retorica publicistică: de la paratext la text*, București, Editura Universității din București.

Englebretson, R. (ed.), 2007, *Stancetaking in discourse: subjectivity, evaluation, interaction*, Amsterdam, Philadelphia.

Fairclough, N., Wodak, R., 1997, „CriticalDiscourseAnalysis", în Dijk, T.V.(ed.), *Discourse as Social Interaction*, London, SagePublications, p. 258-284.

Habermas, Jungen, 1971, *Toward a rationalsociety: student protest, scienceandpolitics*, Boston, BeaconPrees, vol. 404.

Hall, Stuart, 1971, *Old and New Identities*, University of Minnesota Press.

Haverkate, H., 1994, *La cortesía verbal. Estudiopragmalingüístico*, Madrid, Gredos.

Ionescu-Ruxăndoiu, 2003, Liliana, *Limbaj şi comunicare. Elemente de pragmatică lingvistică*, Bucureşti, Ed. All Universitar.

Kerbrat-Orecchioni, Catherine, 2002, *L'énonciation de la subjectivité dans le langage*, Paris, Armand Colin.

Laclau, Ernesto, Mouffe, Chantal, 2001, *Hegemonyand socialist strategy: Towards a radical democratic politics*, NY, Verso.

Mainguneau, Dominique, 2007, *Analiza textelor de comunicare*, Iași, Institutul European.

Martin, D., 1995, „The choices of identity", în *Social identities*, vol. 1 (1), p. 5-20.

Morin, Edgar, 2002, *Gândind Europa*, București, Editura Trei.

Parekh, Bhikhu, 1994, „Discourses on National Identity, *Political Studies*, XLII.

Perelman, Chaïm, Olbrechts-Tyteca, Lucie, 2012, *Tratat de argumentare. Noua retorică*, Iași, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași.

Rovența-Frumușani, Daniela, 2000, *Argumentarea-modele și strategii*, București, Bic All.

Ștefănescu, Ariadna, 2010, „Emoție și impolitețe în discursul și interdiscursul condamnării trecutului totalitar din România", în Liliana Ionescu Ruxăndoiu (coord.), *Dialog, discurs, enunț. In memoriam Sorin Stati*, București, Editura Universității din București, p. 73-99.

Ricoeur, Paul, 2003, *Sí mismo como otro*, Mexic, Siglo Veintiuno Autores.

BDD-A28613 © 2018 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:50:09 UTC)

Van Dijk, T.A., 2006, *Ideología. Una aproximaciónmultidisciplinaria*, Sevilla, Gerdisa Editorial.

Vasilescu, Andra, 2011: *Construcția identitității parlamentare: cadru teoretic*, în vol. Rodica Zafiu, Camelia Uşurelu, Helga Bogdan-Oprea (ed.), *Limba română. Ipostaze ale variației lingvistice. II.. Pragmatică și stilistică*, București, Editura Universității din București, p. 305-315.

Wodak, R., De Cillia, R., Reisigl, M., 1999., „The discursive construction of nationalidentities", în *Discourse& Society*, 10(2), p. 149-173.

Wodak, Ruth, de Cillia, Rudolf, Martin Reisigl, Liebhart, Karin, 2009, *The discursive construction of nationalidentity*, Edinburgh, Edinburgh University Press.

Zafiu, Rodica – „Strategii ale impreciziei: expresii ale vagului și ale aproximării în limba română și utilizarea lor discursivă" (a) în *Actele Colocviului Catedrei de limbă română*, 22-23 noiembrie 2002, București, Ed. Universității, p.363-376.

Zafiu, Rodica, 2007, *Limbaj şi politică*, Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti.

Zafiu, Rodica, „Modalizarea", în Guţu Romalo, V. (coord.), 2008, *Gramatica limbii române*, I–II, ediţie nouă [GALR] – Bucureşti, Editura Academiei Române.

Zafiu, Rodica, 2010, „Ethos, pathos şi logos în textul predicii", în Al. Gafton, Sorin Guiaşi Ioan Milică (ed.), *Text şi discurs religios*, II, Iaşi, Editura Universităţii "Al. I. Cuza", p. 27-38.

BDD-A28613 © 2018 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:50:09 UTC)